

Силабус навчальної дисципліни «Цивільний захист та охорона праці в закладах освіти»	
Галузь знань: 07 Управління та адміністрування Спеціальність: 073 Менеджмент Освітня програма: Управління закладом освіти Рівень вищої освіти: другий (магістерський) Курс: II Семестр: III	
Факультет	Факультет соціальної та психологічної освіти
Кафедра	Кафедра техніко-технологічних дисциплін, охорони праці та безпеки життєдіяльності
Викладач(-і)	ПІБ: Мельник Олександр Васильович, Суслa Лариса Вікторівна Посада: доцент кафедри техніко-технологічних дисциплін, охорони праці та безпеки життєдіяльності, старший викладач кафедри техніко-технологічних дисциплін, охорони праці та безпеки життєдіяльності E-mail: o.v.meljnyk@udpu.edu.ua , l.v.suslo@udpu.edu.ua
Лінк на освітній контент дисципліни	https://moodle.dls.udpu.edu.ua
Статус дисципліни	Навчальна дисципліна обов'язкового компонента
Обсяг дисципліни, кредити ЄКТС / години	4/120
Обсяг дисципліни (години) та види занять	Очна (денна/вечірня) форма: лекції (20 год.), практичні 20 год.), самостійна робота (80 год.) Заочна: лекції (4 год.), практичні 6 год.), самостійна робота (110 год.)
Політика дисципліни	Академічна доброчесність. Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є необхідною умовою освітнього процесу, базується на недопущенні практик списування, плагіату, фабрикації. Академічна доброчесність регламентується Кодексом академічної доброчесності Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини. Відвідування занять. Відвідування аудиторних занять здобувачами вищої освіти є необхідною умовою освітнього процесу. Вагомими причинами пропусків занять можуть бути: хвороба, відрядження, академічна мобільність, наявності відповідних документів. Про відсутність на занятті та причини відсутності здобувач вищої освіти має повідомити викладача особисто, або через старосту. За об'єктивних причин (міжнародна мобільність, карантин) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням з керівником курсу. Креативна ініціатива здобувача вищої освіти. Здобувач вищої освіти має можливість за власної ініціативи самостійно підготувати доповідь відповідно до тем робочої програми: лекційних, лабораторних занять на основі пошуку та огляду наукових публікацій за заданою тематикою дисципліни, або поглибленому опрацюванні окремих лекційних тем, або дотичних тем; самостійно вибирати тему доповіді використовуючи літературний фонд наукової бібліотеки університету, Інтернет мережі з творчою обробкою отриманої інформації.
Що будемо вивчати?	Основні засади цивільного захисту. Оцінка обстановки та захист населення в НС. Охорона праці як категорія. Державне управління охороною праці.
Чому це треба вивчати?	Курс спрямований на підготовку здобувачів вищої освіти, здатних на практиці застосовувати набуті знання з питань цивільного захисту та охорони праці. Підготовлений фахівець здатний класифікувати надзвичайні ситуації, аналізувати найважливіші фактори аварій та катастроф в Україні і в країнах ближнього та дальнього зарубіжжя; проводити радіаційний моніторинг довкілля; оцінювати радіаційну та хімічну обстановку, аналізувати її, надавати практичні рекомендації щодо недопущення або мінімізації надходження радіонуклідів до організму людей тварин та навколишнього середовища в цілому; надавати практичні рекомендації щодо заходів спрямованих на виведення радіонуклідів з організму людини (терапія, харчування та ін.); проводити нейтралізацію отруйних речовин, сильнодіючих отруйних речовин, зокрема ртуті та її небезпечних парів. Також курс спрямований на формування у майбутніх фахівців (магістрів)

	умінь та компетенцій для забезпечення ефективного управління охороною праці та поліпшення умов праці з урахуванням досягнень науково-технічного прогресу та міжнародного досвіду, а також в усвідомленні нерозривної єдності успішної професійної діяльності з обов'язковим дотриманням усіх вимог безпеки праці у конкретній галузі.
Яких результатів можна досягнути?	Розв'язувати проблеми у сфері цивільного захисту та охорони праці в галузі із застосуванням загальноприйнятих та/або стандартних підходів та міжнародного і вітчизняного досвіду. Демонструвати навички оцінювання непередбачуваних проблем цивільного захисту та охорони праці в галузі і обдуманого вибору шляхів їх вирішення. Уміти формувати ефективні комунікаційні стратегії з метою донесення ідей, проблем, рішень та власного досвіду в сфері цивільного захисту та охорони праці в галузі. Уміти доносити результати діяльності до професійної аудиторії та широкого загалу, робити презентації та повідомлення. Поєднувати навички самостійної та командної роботи задля отримання результату з акцентом на професійну сумлінність та відповідальність за прийняття рішень. Брати участь у розробці проєктів і практичних рекомендацій щодо цивільного захисту та охорони праці в галузі.
Як можна використати набуті знання та уміння?	Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. Навички міжособистісної взаємодії.
Зміст дисципліни	Цивільний захист у сучасних умовах. Надзвичайні ситуації у мирний та воєнний час. Оцінка обстановки у надзвичайних ситуаціях. Захист населення в надзвичайних ситуаціях. Міжнародні норми в галузі охорони праці. Основні законодавчі та нормативно-правові акти з охорони праці в галузі Система управління охороною праці в організації Травматизм та професійні захворювання в галузі. Розслідування нещасних випадків. Структура, основні функції і завдання управління охороною праці в організації Спеціальні розділи охорони праці в галузі професійної діяльності. Актуальні проблеми охорони праці в наукових дослідженнях. Основні заходи пожежної профілактики на галузевих об'єктах. Державний нагляд і громадський контроль за станом охорони праці. Соціальне страхування від нещасного випадку та професійного захворювання на виробництві.
Обов'язкові завдання	Планується виконання здобувачами вищої освіти обов'язкових та додаткових завдань: 1. Навчити здобувачів вищої освіти діям у надзвичайних ситуаціях мирного і воєнного часу; способам і засобам захисту населення і дітей; основам організації і проведення рятувальних та інших невідкладних робіт при ліквідації наслідків аварій, катастроф, стихійних лих і в осередках ураження; діям їх як викладачів (вчителів) разом із учнями загальноосвітніх шкіл у разі виникнення надзвичайних ситуацій. 2. Ознайомити з організацією, методикою підготовки і проведення занять з цивільного захисту з населенням і учнями загальноосвітніх навчальних закладів. 3. Навчити оцінювати радіаційну та хімічну обстановку і відповідно діяти у випадку виникнення надзвичайних ситуацій в мирний і воєнний час. 4. Забезпечення гарантії збереження здоров'я і працездатності працівників у виробничих умовах конкретних галузей господарювання через ефективне управління охороною праці та формування відповідальності у посадових осіб і фахівців за колективну та власну безпеку.
Міждисциплінарні зв'язки	Безпека життєдіяльності, охорона праці, методологія та організації наукових досліджень
Інформаційне забезпечення з репозитарію та фонду НБ УДПУ	1. Кодекс ЦЗ України: зі змінами, внесеними згідно із Законами №224 – VII від 14.05.2013, №353-VII від 20.06.2013 / Верховна Рада України. – Режим доступу : http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/5403-17. Загол. з титул. екрану. 2. Мельник, О. В. Методика оцінки радіаційної та хімічної обстановки у мирний та воєнний час при виникненні надзвичайних ситуацій на

- об'єктах АЕС та хімічної промисловості / О. В. Мельник. УДПУ : Жовтий О. О., 2016. 54 с.
3. Мельник, О. В. Оцінка радіаційної та хімічної обстановки у мирний та воєнний час при виникненні надзвичайних ситуацій на об'єктах АЕС та хімічної промисловості : методичні рекомендації / О. В. Мельник. – Умань : Жовтий О. О., 2016. 36 с.
  4. Мельник, О. В. Цивільний захист : навч. посіб. / О. В. Мельник ; [рец. Парій О. М., Совгіра С. В., Грітченко А. Г.] ; МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини. Умань ; Бровари : АНФ ГРУП, 2014. 231, [1] с. : іл., табл. Бібліогр.: с. 205-206.
  5. Михайлюк, В. О. Цивільна оборона : навч. посіб. для студ. ВНЗ / В. О. Михайлюк, Б. Д. Халмурадов. К. : Центр учбової літератури, 2008. 157, с.
  6. Миценко, І. М. Цивільна оборона : навч. посібник : рек. МОН України / І. М. Миценко, О. М. Мизенцева. Чернівці : Книга –XXI, 2004. 402 с.
  7. Стеблюк, М. І. Методика оцінки радіаційної, хімічної і пожежної обстановки / М. І. Стеблюк. К. : Друкарська дільниця УВК НАУ, 1998. 66 с.
  8. Стеблюк, М. І. Цивільна оборона / М. І. Стеблюк. К. : Знання, 2006. 487 с.
  9. Шоботов, В. М. Цивільна оборона : навч. посібник : рек. МОН України як навч. посіб. для студентів ВНЗ / В. М. Шоботов ; МОН України, Приазовський ДТУ. Вид. 2-ге, перероб. К. : Центр навчальної літератури, 2006. 436 с.
  10. Мельник О. В. Причини та наслідки аварії на ЧАЕС Наукові записки екологічної лабораторії УДПУ: збірник наукових праць. Умань : Видавець «Сочінський М.М.». Вип. 23. 2020. С. 34-38.
  11. Мельник, О. В. Індивідуальні засоби захисту органів дихання / О. В. Мельник // Молодь і ринок. 2016. № 3 (134). С. 52-56.
  12. Мельник, О. В. Особливості вивчення старшокласниками небезпек при радіоактивному забрудненні навколишнього середовища / О. В. Мельник // Молодь і ринок. 2015. № 4 (123). С. 47-51.
  13. Мельник, О. В., Сусло Л. В. Методика оцінки радіаційної обстановки при виникненні надзвичайних ситуацій на об'єктах атомних електростанцій / О. В. Мельник, Л. В. Сусло // Молодь і ринок. – 2016. № 10 (141). С. 30-36.
  14. Норми радіаційної безпеки України (НРБУ-97). К. : Відділ поліграфії Українського центру держсанепіднагляду МОЗ України, 1998. 125 с.
  15. Мельник, О. В. Оборудование защитных сооружений принудительной системой подачи воздуха / О. В. Мельник, Л. В. Сусло, О. М. Орлова // Sciences of Europe. Vol 1, No 39 (2019) С. 57-61.
  16. Melnyk O., Sovhira S., Dushechkina N., Avramenko O., Dubova N. Avaliação operacional dos parâmetros de contaminação química rapid assessment of chemical contamination parameters. Periódico Tchê Química. 2020. Vol. 17. №35. P. 1084-1095. URL: <http://deboni.he.com.br/Periodico35.pdf>
  17. Melnyk O., Kravchenko T., Kravchenko K., Kharytonova V., Krasnoshtan I. Effective ways to neutralise mercury in modern conditions. Oxidation Communications. 2021. Vol. 44. Is. 3. P. 501–512. URL: <https://scibulcom.net/en/journal/0209-4541/issue/2021-44-3/>
  18. Мельник, О. В. Методика діагностики хімічної безпеки в професійній діяльності організаторів цивільного захисту в загальноосвітніх навчальних закладах / О. В. Мельник // Молодь і ринок. 2015. № 3 (122). С. 110-116.
  19. Мельник, О. В. Отруйні речовини загальноотруйної дії та їх фізіологічний вплив на людину / О. В. Мельник // Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання у підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми // Зб. наук. пр. Випуск 46 / редкол. Київ-Вінниця: ТОВ фірма «Планер», 2016. С. 265–268.
  20. Мельник, О. В. Оцінка хімічної обстановки після аварії на об'єктах хімічної промисловості з використанням комп'ютерних технологій / О. В. Мельник, М. О. Стельникович // Фізико-математична освіта / МОН України ; Сумський держ. пед. ун-т імені А. С. Макаренка,

	Фізико-математичний ф-т . Суми : [СумДПУ ім. А. С. Макаренка], 2017. Вип. 2 (12). С. 106-110. 21. Пістун І.П. Охорона праці в галузі освіти / І.П. Пістун. Суми: Університетська книга, 2013. 395 с. 22. Охорона праці в галузі : Навчальний посібник [укл.: Кравченко Л. В., Сусло Л. В.]. Умань : ВПЦ Візаві, 2020. 188с.*
Поточний контроль	Поточне оцінювання на лабораторному занятті; модульний тестовий контроль; оцінка за виконання лабораторних робіт.
Підсумковий контроль	Залік. Підсумковий модульний тестовий контроль або у період карантину на платформі Moodle та відеоконференції Zoom.

Розробники:

Олександр МЕЛЬНИК

Лариса СУСЛО